

Grupitöö üliõpilase õppimise toetamisel

Grupitöö on oskus töötada koos teiste üliõpilastega eesmärgi nimel, ükskõik kas see eesmärk on kindlalt paika pandud, töö jooksul kujunenud või varjatud. Grupitöö meetodid eeldavad suurt pingutust ning panustamist nii õppejõult kui ka üliõpilaselt. Autor on uurimisprobleemi sõnastatud küsimusena: kuidas toetab grupitöö üliõpilase õppimist üliõpilaste kogemuses? Artikli eesmärgiks on ülevaade grupitöö toetavast mõjust üliõpilase õppimisele. Artikli uudsus seisneb selles, et varem ei ole grupitöö toetavat mõju õppimisele üliõpilaste kogemuses uuritud. Uuringu käigus viidi läbi intervjuu kolme Tallinna Ülikooli Kasvatusteaduste Instituudi bakalaureuse õppeastme üliõpilasega. Uuringu tulemusena selgus, et grupitöö toetavat mõju oma õppimisele ning enese arengule on tundnud kõik kolm üliõpilast. Üliõpilased leidsid, et grupitöö on toetanud nende sotsiaalseid oskuseid, grupisuhteid, suurendanud nende enesekindlust ning eneseteadlikkust. Käesolev artikkel on mõeldud õppejõududele, et julgustada neid kasutama grupitöö meetodeid ning üliõpilastele, et aidata neil mõista grupitöö toetavat mõju nende õppimisele.

Sissejuhatus

Üliõpilaste kogukond on üha heterogeensem. Neil on erinevad kogemused, taust, vanus ja staatus (Valk, 2006; Vaade & Tamm, 2007; Remmik, 2008, viidanud Jõgi, Karu, Krabi, 2013). Selline keskkond nõuab kvalitatiivseid, koostööl põhinevaid ning inspireerivaid aktiivseid õppevorme võimaldamaks üliõpilastel õppetöösse võimalikult palju panustada, saavutamaks maksimaalne tulemus ning kasutamaks õppijates peituvat ressursi täielikult. Üheks niisuguseid omadusi endas kandvaks õppevormiks on grupitöö.

Grupitöö on vähemalt sama oluline kui individuaalne töö. Grupitöö meetodite toetavateks külgedeks on võimalus suurendada üliõpilaste aktiivsust, muuta grupi liikmed info suhtes vastuvõtlikumaks, kiirendada sotsiaalsete oskuste kujunemist, rahuldada suhtlemisvajadust ning saavutada üksteisemõistmist (Märja, Lõhmus, Jõgi, 2003, 181-185). Grupitöö ning grupis

õppimine on tihedalt seotud sotsiaalse õppimisega. Sotsiaalne õppimine toimub otseses kogemuses, mida pakub õppijale grupitöö. Sotsiaalse õppimise kogemus on oluline suurendamaks teadmiste ning oskuste pagasit, mis on tähtsad reaalses praktikas (Fellenz, 2006, viidanud Fearon jt., 2011).

Tallinna Ülikooli õppejõudude L. Jõgi, K. Karu, K. Krabi (2013) poolt läbi viidud analüüs näitas, et õppijad soovivad aktiivselt õppeprotsessis osaleda (96% vastanutest), kuid paradoks seisneb selles, et vaid veerand õppijatest on seda meetodit oma õpingutes kogenud. Uuringust selgus veel õppijate soov, et õppetöö peaks olema koostööl põhinev, interaktiivne ning õppijale suunatud. Seetõttu on oluline kasutada õppetöös grupitöö vormi, mis kannab endas neid omadusi toetades seeläbi üliõpilase õppimist.

Sotsiaalne õppimine ja grupp

Inimene võib omandada mitmesuguseid teadmisi ja oskusi erinevatest valdkondadest. Ta võib selgeks õppida tema poolt valitud spetsialiteedi, kuid tal tuleb elada koos teiste inimestega: arvestada nendega, täita nende ja iseenda ees oma kohustusi. Ka neid oskusi tuleb õppida. See on sotsiaalne õppimine, mille kriteeriumiks on muutused inimese käitumises. Sotsiaalseks õppimiseks nimetataksegi tegevuste jälgendamist ja oma käitumise modelleerimist teiste käitumise järgi (Hayes, 2002, 156). See on sotsiaalsete toimingumustrite ja adekvaatse rollikäitumise omandamise protsessi, mis hõlmab muutust käitumises, dispositsioonides, teadmistest ja identiteedis (Krabi, 2014).

Sotsiaalse õppimise alla kuulub selle omandamine, kuidas teiste inimestega suhelda, suhteid luua, oma positsiooni saavutada, elus hakkama saada. See on lai ring teadmisi, oskusi ja vilumusi käitumisest (Kera, 1999).

Sotsiaalse õppimise olulisus ülikoolis on viimaste aastakümnete jooksul üha tõusnud. Samuti omavad õppurid üha suuremat kontrolli ning vastutust oma õpikeskkonna üle (Biggs, 1999; Guest, 2005; viidanud Fearon & McLaughlin & Eng, 2011).

Sotsiaalne õppimine toimub otseses kogemuses, mille tulemused sõltuvad positiivsest või negatiivsest mõjust, mida kogemus esile kutsub (Kera, 1999). Nii positiivsed kui negatiivsed grupitöö kogemused on üliõpilase jaoks olulised, sest konfliktide lahendamise oskus on sama oluline kui teistega koos töötamise oskus. Kui õpilased asetada probleemikesksesse keskkonda, võib see toetada sotsiaalset õppimist ning abistada ühendada teooriat praktikaga (Sherwood, 2004, viidanud Fearon jt., 2011) Grupitöö võimaldab sotsiaalset õppimist toimuda seal, kus reaalse elu probleemid on aktiivselt seotud kasulike lahenduste leidmistega (Kunkel, 2002, viidanud Fearon jt., 2011). Läbi praktilise grupitöö kogemuse, mille käigus lahendatakse probleeme ja

pakutakse välja lahendusi, omavad õpilased rohkem kontrolli aine üle ning see ühendab neid paremini konkreetse projektiga (Heywood, 2000). Töötamine grupis, ideede vahetamine, teooriate ja arusaamade jagamine tagavad üliõpilasele ühe väärtuslikuma kogemuse, mida ülikool suudab pakkuda (Ball, 1995, viidanud Fearon jt., 2011)

Grupitööga kaasnevate probleemide kogemine on oluline sotsiaalse õppimise osa. Mitmeid oskusi on võimalik reaalselt ka tulevasse tööellu üle kanda, näiteks kuidas on üliõpilased võimelised ettetulevaid konflikte lahendama, kuidas motiveerida kaaslast, juhtida gruppi ning koos töötada (Bacon, 2005; De Vita, 2001; Ferrante et al., 2006, viidanud Fearon jt., 2011).

Sotsiaalne õppimine läbi grupitöö arendab võimet taluda stressi ning erinevaid emotsioone, mis on oluliseks üliõpilasele tulevasel töökohal (Fearon jt., 2011). Võimalik, et tekkivad omavahelised konfliktid, mille lahendamine võib esmapilgul keeruline tunda, kuid ka konfliktid toetavad sotsiaalset õppimist ning annavad kogemuse, kuidas tulevikus selliseid asju ennetada ning lahendada.

Sotsiaalse õppimise tulemuseks on sotsiaalne kompetentsus, mis näitab inimese toimetulekut sotsiaalsetes olukordades (Frönes, 1991, viidanud Kera, 1999). See sisaldab endas nii empaatiat – kuidas mõista teisi inimesi, aidata kaasa enda ning teiste arengule, poliitilist teadlikkust; kui ka sotsiaalseid oskusi – kuidas kommunikeeruda, juhtida konfliktisituatsioone, luua sidemeid, töötada koos ning olla valmis meeskonnatööks. Sotsiaalne kompetentsus või ebakompetentsus iseloomustab indiviidi kaasinimesena kõige enam. Sotsiaalsete oskuste arendamine võib olla üliõpilase jaoks määrava tähtsusega tulevases tööpraktikas, sest sotsiaalselt kompetentse inimesega on lihtne koostööd teha ning meeldiv suhelda.

Grupis õppimine

Üliõpilase õppimist on võimalik toetada erineval viisil, näiteks grupis õppides, töötades ning rääkides. Põhilised grupis õppimise toetavad aspektid on järgmised: grupp pakub õppijale toetavat keskkonda; grupis õppimine pakub pidevat väljakutset õppijale ja loob võimalusi üles ehitada rikkalikum ja komplektsem õppimise struktuur; grupis toimub omaette elu (dünaamilisus), mis abistab õppimist (Postholm, 2008).

- Toetav keskkond. Grupis tekkiv ühtsus aitab liikmetel hõlpsamini õppida. Samuti pakub grupp üliõpilasele toetust ning aitab seeläbi tõsta tema enesekindlust. Grupp pakub võimalust katsetada ja olla innovaatiline. Suures loengus on vähestel julgus oma mõtteid ning ideid esitada. Väiksem ning soojem keskkond annab üliõpilasele selle võimaluse.

Samuti tunnustab grupp eduka soorituse eest, mis annab üliõpilasele enesekindlust ka edaspidiseks.

- Väljakutse. Grupp pakub liikmele palju uusi situatsioone, vaateid, arvamusi, mis laiendavad silmaringi (Nõmm, Valgmaa, 1995, 12). Oskust teiste üliõpilaste arvamusi kuulata ning aktsepteerida, teha koostööd kõigiga ning olla protsessi pidevalt ning aktiivselt kaasatud, võib esialgu keeruline olla. Grupitööde tegemine võib sisse tuua võistlusmomendi, mis paneb üliõpilase rohkem pingutama (Baron & Kerr, 2003).
- Rikkalik ja kompleksne õppimise struktuur. Grupp suudab välja pakkuda laiemaid võimalikke lahendusi kui üksik indiviid. Üliõpilased võtavad gruppi kaasa endale omase õpistiili, mis mitmekesistab õppemeetodeid. Läbi grupitöö on õppimine inspireeriv, luues uusi väärtusi.
- Grupis tekib omaette elu. Grupist tulev impulss aitab säilitada ning tekitada õppijas motivatsiooni, seab eesmärgid. Lojaalsus grupiliikmete vahel suurendab panust töösse (Nõmm, Valgmaa, 1995, 12).

Grupitöö

Grupitöö definitsioon seisneb selles, et õppejõud jaotab üliõpilased väiksemateks gruppideks, kes töötavad iseseisvalt mingi ülesande kallal (Lonstrup, 1997). Õppeülesanne antakse grupile, mitte üksikõpilasele. Ülesande täitmiseks analüüsib grupp ühiselt tingimused, planeerib oma edaspidise tegevuse, jaotab vajaduse korral tervikülesande osadeks, mida täidavad eri õppijad (Pedastsaar, 1999). Praktikas on see koostöö ja selle normide küsimus. Grupitöö eesmärgiks on panna kõik liikmed koos töötama (Lonstrup, 1997) ning jõudma üheskoos seatud tulemuseni (Hammond & Byrd, 2009, viidanud Muskat, 2013).

Grupitööd on võimalik teha väga erinevate gruppidega, kuid õppijate arv mõjutab tugevasti grupitöö õnnestumist. Mida väiksem on grupp, seda tõenäolisem on, et grupiliikmete vahel tekib usaldus, tihedad suhted ja ühine arusaam grupitöö eesmärkidest (Jaques, 2000, viidanud Karm 2013). Suurtes gruppides on aga suurem hulk erinevate teadmiste ja vaadetega inimesi, kes töösse panustavad (Baron & Kerr, 2003). Grupi suuruseks soovitatakse 4-6 inimest, sest sellisel juhul on kõikidel grupiliikmetel võimalus suhelda, arvamust jagada ning avaldada. Üliõpilane tunneb nii ka suuremat vastutust kaasõppijate ees (Jaques, 2000, viidanud Karm 2013).

Grupitööna valminud ülesanne on üldjuhul sisukam ning mitmekülgsem kui ühe liikme poolt tehtud töö.

Grupitöö eesmärgid

Grupitöö eesmärgid on mitmekülgsed. Eesmärgiks võib olla uue info omandamine; analüüsioskuste arendamine; sotsiaalsete oskuste arendamine; koostöö edendamine; demokraatlike harjumuste kujundamine; erinevate kogemuste, arusaamade, seisukohtade ja hoiakute väljatoomine ja tunnustamine; uute ideede ja lahenduste genereerimine ning elluviimine; võimaluste loomine üliõpilastele iseennast tundma õppida ning tulevast eriala paremini mõista (Light, Cox, Calkins, 2009).

Grupitöö eesmärgiks võib olla ka üliõpilase õpimotivatsiooni suurendamine. Õppijal on koostöös teistega tekkinud vastutus grupikaaslaste ees. Grupitöö võib ergutada üldist intellektuaalset arengut, kuivõrd ta võib kompenseerida puudujääke väljaspool õpikeskkonda olevas sotsiaalses keskkonnas. Kaasõppijate grupp võib ergutada vaimseid huve, võib anda edasi mitmesugust intellektuaalselt rikastavat informatsiooni jne. (Nõmm, Valgmaa, 1995).

Grupitöö eesmärgid jagatakse personaalseteks, intellektuaalseteks, sotsiaalseteks ja praktilisteks (tabel 1). (Light, Cox, Calkins, 2009, 130).

Intellektuaalse tasandi eesmärgiks on arendada üliõpilase väljendusoskust, laiendada ning muuta seniseid arusaamu valdkonnast kuulates kaasüliõpilasi ning arendada üliõpilase kognitiivset mõistmist. Personaalse tasandi eesmärgiks on muuta üliõpilast eneseteadlikumaks. End grupitööd tehes proovile pannes võib üliõpilane leida endas uusi, senini peidus olnud külgi. Näiteks võivad mõnes üliõpilases välja tulla head liidriomadused.

Sotsiaalne tasand julgustab üliõpilasi koostööle ning suurendab nende omavahelist kommunikatsiooni. Läbi selle muutuvad üliõpilased ühtsemaks.

Praktilise tasandi eesmärgiks on arendada erinevaid eluks vajaminevaid oskusi. Näiteks parandab sellel tasandil läbi viidud grupitöö üliõpilase ettevõtluse alaseid teadmisi ja oskusi, arendab võimet ühtse meeskonnana ülesannet lahendada. Praktiline tasand võimaldab kogeda ning lahendada elulisi ning erialaga seotud probleeme.

Tabel 1. Grupitöö eesmärgid.

Intellektuaalne:	Personaalne:
• arendada kognitiivset mõistmist; • õppida tunnustama teiste tehtud tööd ning vaateid; • muuta/laiendada arusaamu; • eelnevates oletustes kahtlemine; • arendada kirjalikku ja suulist väljendust;	• luua võimalusi eneseväljenduse harjutamiseks; • tõsta eneseteadlikkust; • julgustada autonoomsusele; • julgustada/õpetada pühendumat; • nõrgestada ennastõigustavat suhtumist;

• genereerida tagasisidet akadeemilisele üksusele.	• arendada/parandada suhtumist ainesse.
Sotsiaalne: • julgustada koostööle; • arendada sotsiaalset identiteeti; • arendada grupi kuuluvustunnet ja ühtsust; • suurendada kommunikatsiooni; • arendada juhi omadusi.	Praktiline: • arendada tiimitöö oskusi; • arendada ettevõtluse alaseid oskusi; • lahendada praktilisi probleeme ja ülesandeid; • arendada loovust.

Light, Cox, Calkins, 2009, 130.

Meetodid ja valim

Uurimuse lähenemisviis oli kvalitatiivne, sest kvalitatiivne uuring keskendub objektide süvaanalüüsile. Tegemist on individuaalse lähenemisviisiga, mille tulemuseks on „oma lugu“ (Laherand, 2012). Andmeid koguti narratiivse intervjuu teel, sest läbi selle on võimalik mõista ning tähendus anda indiviidi kogemusele (Ayres, 2008). Kuna antud uuringu eesmärgiks oli mõista üliõpilase kogemust grupitöö toetavast mõjust õppimisele, oli narratiivne intervjuu sobiv meetod andmete kogumiseks.

Valim moodustati erineval õppetasemetel õppivatest Tallinna Ülikooli Kasvatusteaduste Instituudi üliõpilastest, sest uuringu eesmärgiks on ülevaade grupitöö toetavast mõjust üliõpilase õppimisele Tallinna Ülikooli Kasvatusteaduste Instituudi üliõpilaste kogemuses. Uuringus osalenud üliõpilaste kontaktid (nimed) leiti läbi Kasvatusteaduste Instituudi Üliõpilaste Nõukogu kirjutades selle aseesimehele palvega otsida erinevatel erialadel õppivaid üliõpilasi. Valim oli juhuslik. Kõik üliõpilased, kelle kellele kirjutati, olid nõus uuringus osalema. Valim moodustati lähtudes teadmisest, et varasemalt ei ole selles instituudis läbi viidud uuringuid mõistmaks üliõpilase kogemusi grupitöö toetavast mõjust õppimisele. Kasvatusteaduste Instituudis on oluline uurida grupitöö toetavat mõju õppimisele, sest nendel üliõpilastel tuleb erialast lähtuvalt tulevikus inimestega töötada ning palju suhelda. Teooria kinnitab, et grupitöö kannab endas omadusi parandada suhtlemisoskust, julgust ning arendada sotsiaalseid oskusi.

Täpsem valim moodustati kolmest naissoost üliõpilasest, kellest A õpib teisel kursusel

klassiõpetajaks, B esimesel kursusel andragoogiks ning C kolmandal kursusel eripedagoogiks.

Kõikide valimi liikmetega kohtuti Tallinna Ülikooli Astra majas.

Empiiriliste andmete kogumine toimus ajavahemikul 28.02-11.03.2014 Empiiriliste andmete kogumisel kasutati kolme üliõpilase suulist narratiivi teemal „Palun jutusta mulle, kuidas grupitöö on toetanud sinu õppimist!“ 2 päeva enne intervjuu toimumist paluti üliõpilastel mõelda küsimustele: kas oled oma õpingute käigus grupitööd kasutanud ning kas suudad meenutada mõnda head sooritust. Andmete kogumisele järgnes andmete analüüs. Andmeid analüüsiti induktiivselt. Narratiive kuulati korduvalt ning selle põhjal kirjutati transkriptsioon. Transkriptsiooni loeti korduvalt ja tekst märgistati vastavalt uurimisküsimusele. Seejärel kodeeriti andmed, tuginedes teoreetilises osas esitatud seisukohtadele.

Tulemused

Järgnevalt on välja toodud olulisemad uurimustulemused, mis kogutud andmestiku põhjal saadi. Uurimustulemused kinnitasid teoreetilisi seisukohti, kuid välja tuli ka uut informatsiooni.

1. Grupitöö toetab sotsiaalseid oskuseid

Grupitöö toetavat mõju sotsiaalsetele oskustele on kogenud kaks kolmest valimi liikmest (B ja C). B kogemusest tuli välja, et arenenud on tema oskus suhelda ning kaaslastega arvestada. Grupis tekkiv kontakt on lähedasem ja rohkem isiksuslik. See võimaldab areneda suhtlemis- ning koostööoskusel, mis on oluline nii õppetöös kui ka tulevases tööpraktikas. *„Koolitustel ja üritustel, kui on mingid grupitöö harjutused, siis peab suhtlema ka võõrastega. See pole minu mugavustsoonis- arendab hästi sotsiaalseid oskusi ja õpetab mind arvestama.“*

Ka üliõpilane C tõi välja arengu meeskonnatöö- ning suhtlemisoskuses. *„Esmapilgul ei pane seda tähele, kuid kui mõelda, olen muutunud julgeks suhtlejaks. Grupitööde ajal ei teki mul enam kiusatust end tagasi hoida, vaid ütlen julgelt oma sõna sekka. Gümnaasiumis eelistasin arvamuse enda teada hoida. Grupitöös on oluline, et keegi ei jääks varju.“*

2. Grupitöö toetab grupisuhete arengut

Grupitöö toetavat mõju grupisuhetele ning grupi arengule on märganud kaks üliõpilast (A ja C). Üliõpilane A leiab, et grupitöö võimaldab näha kaasüliõpilastes erinevaid külgi. *„Sotsiaalne aspekt, mis seal (grupitöö, toim.) juures on, teeb selle lõbusaks. Samal ajal kui sa teed tööd on fun ka ning meil on võimalik üksteist hoopis teises situatsioonis näha ning tundma õppida.“* Lisaks tõi A välja grupitööd, mis nõuavad enda avamist aitamaks üliõpilastel üksteist tundma õppida ning toetades seeläbi grupi arengut. *„Pidime kõik ennast väga avama, mistõttu õppisin oma inimesi tundma. See oli hästi toetav tunne, et sain inimesi usaldada. Saime suhteliselt hästi kõik läbi ja see tugi mis tuli,*

et teistel on ka raske. Nad toetavad ja mõistavad ja see oli hästi mõnus.“

Üliõpilane C peab oluliseks võimalust grupitöö käigus suhelda kaasüliõpilastega. *„Meil on nii väike kursus ja ma saan kõigiga normaalselt läbi, seega pean väga oluliseks üksteise toetamist grupis. Mul ei ole probleemi ükskõik kellega seal grupis olla. Just seetõttu, et saad suhelda palju nendega, kellega sa muidu ei suhtleks, saad nagu nende kohta rohkem teada ja huvitav on.“* Üliõpilane C peab oluliseks ka võimalust grupitöö ajal kõigil oma arvamust avaldada. *„Grupitöö ajal saavad kõik saavad oma sõna sekka öelda. Muidu jääb ikka keegi varju kuhugi.“*

3. Grupitöö kasvatab enesekindlust

Enesekindluse kasvu läbi grupitöö peavad oluliseks kaks üliõpilast (A ja C), kes mõlemad leiavad, et enesekindlus tõuseb just läbi kaaslaste kiitva sõna. A: *„Ja kui on selline nagu hea grupitöö, kus inimestega arvestatakse, siis on väga tore see kui sa ütledki mingi oma idee või mõtte ja inimesed võtavad nagu ohoo. Siis tekib tunne, et ma olen ka tark.“* C leiab, et grupis välja öeldud ning heaks kiidetud mõte annab juurde julgust. *„Kui muidu sind üksinda küsitakse arvamust avaldama, siis sa muidu ei pruugiks olla nii avatud ja julge seda välja ütlema, aga kui sa oled grupis saanud selle välja öelda ja teised on selle mõtte heaks kiitnud, siis on nagu palju julgem ka suures auditooriumis see välja öelda.“*

4. Grupitöö parandab osalejatevahelist kontakti

Omavahelise kontakti ning kommunikatsiooni suurenemist on tajunud oma õpingute käigus kõik üliõpilased. Üliõpilase B kogemusest selgub, et kui grupitöö hästi toimib, aidatakse üksteist ning seeläbi välditakse topelttööd. *„Isegi kui sa ei küsinud abi, siis järgmine hetk keegi saatis sulle midagi, et kuule ma tegin su selle ära. Et see oli selline mõnus kogemus, aga raske.“* Üliõpilane C tõi intervjuu käigus välja, et tänu grupitööle on suurenenud omavaheline suhtlemine. *„Aga ma arvan küll, et see on ikkagi päris palju juurde andnud, just seda omavahel arutlemist ja omavahel suhtlemist kursakaaslastega. See on küll tegelikult päris oluline.“*

5. Grupitöö annab vaiksematele üliõpilastele võimaluse ennast väljendada

Läbi grupitöö suurenenud võimalust ka vaiksematel üliõpilastel ennast väljendada, tõi intervjuu käigus välja üks üliõpilane (C). *„Ma arvan, et see mõjub positiivselt vaiksematele, sest gruppi sattub ikka mõni vaikssem inimene, nii et see jutukam oskab võibolla suunata seda vaiksemat ka, et meil on küll mõned üliõpilased avanenud veits.“*

6. Grupitöö tõstab õppija eneseteadlikkust

Läbi grupitöö suurenenud eneseteadlikkust märkas üks üliõpilane (B). *„Ma arvan, et avatus ongi. Kui esimesed korrad olid, kartsid välja öelda, aga samas pole ju valesid vastuseid, kui tegemist on sinu arvamusega. Ongi see, et julged laiemalt mõelda, ei jää mingitesse piiridesse kinni ja julged alati rääkida ja pakkuda ja kui on vale siis noh liigume edasi.“*

7. Grupitöö annab võimaluse õppijale märgata ja kasutada grupis paiknevat ressursi

Grupis paikneb suur ressurss erinevate õppijate näol, seda on oma õpingute käigus märganud üks üliõpilane (B). „*Meil on hästi, meil on paljud vanemad, nii erineva taustaga. Keegi ikka teab midagi.*“ „*Tahaksin mainida veel üht kogemust, kus grupitöö toimus väga erinevate inimeste vahel. Olin ise 14, kuid minu kõrval olid 40-50a, kes olid ikkagi haritud. Mulle meeldis, et sain nii uskumatu kui see ka ei tundu, omalt poolt neile isegi midagi töös juurde anda. See oli väga oluline ning tähendusrikas kogemus.*“

8. Grupitöö pakub õppijale turvatunnet

Intervjuudest tuli välja, et kõik üliõpilased hindasid grupitöö ajal tuntavat turvatunnet ja grupi toetust. Üliõpilase B kogemus: „*Saab asjad ära jaotada ja kui sa midagi mõtled, siis on võimalik üle küsida – kas rihid õiges suunas. Ja sul on nagu mingi toetus koguaeg taga.*“

Arutelu

Üliõpilased õpivad üksteiselt. Grupitöö on seetõttu väärtuslik vahend aitamaks üliõpilastel saavutada suurem teadlikkus ning efektiivsus õppimises. Õppimine on individuaalne tegevus, kuid grupp on suureks abiks õppimise toetamisel (Rocers, Horrocks, 2010, 187). Kõik intervjueeritavad nõustusid, et grupitöö on nende õppimist läbi erinevate aspektide toetanud.

Õppemeetodina on grupitöö mitmekesine. Üliõpilased leidsid, et see on avaldanud mõju nende sotsiaalsetele oskustele, paranenud on grupisuhted, suurenenud omavaheline kommunikatsioon ja kasvanud eneseteadlikkus. Lisaks parandab selle rakendamine osalejatevahelist kontakti ja annab vaiksematele üliõpilastele parema võimaluse end väljendada. Lisaks lubab see omandada materjali erineva tempoga, teisiti kui õppejõud seda tutvustaks (Lonstrup, 1997).

Teooriast tuleb välja, et grupis paiknev ressurss on suur ning see avardab üliõpilase silmaringi ning aitab leida erinevaid vaatenurki teema kohta. Seda kinnitavad ka üliõpilased väites, et grupitööde käigus tekkinud arutelud on avardanud nende maailmapilti, aidanud leida uusi vaatenurki ning seisukohti ning arendanud nende loovust. Seeläbi toetab grupp üliõpilase õppimist ning viib oma liikmed parema tulemuseni kui üksi õppimine (Rogers, Horrocks, 2010, 187).

Grupitöö puhul on oluline nii töö lõpptulemus (nt ühiselt valminud projekt, objekt, analüüs, lahendus, programm) kui ka õppimisprotsess ise (iga grupi liige peab omandama uusi kogemusi, teadmisi ja oskusi, pingutama ning individuaalselt panustama) (Huber & Huber, 2008, viidanud Karm, 2013). Üliõpilaste kogemusest selgus, et nad hindavad enim grupitöö protsessi, mis on arendanud nii kogu gruppi kui ka toetanud nende õppimist. Lõpptulemus jäi üliõpilaste kogemuses tahaplaanile.

Grupitöö on õppemeetod, mis rikastab traditsioonilist õpet ülikoolis. See meetod põhineb teadmisel, et üliõpilased õpivad aktiivsel teel, olles pidevalt õppeprotsessi kaasatud (Postholm, 2008). Läbi grupitöö on õppimine inspireeriv ning uusi väärtusi loov. Ülikoolis õppimine ei kujuta

endas ette vaid loengus istumist ning kuulamist. Ülikoolil on võimalik üliõpilase õppimist toetada läbi koostöiste, interaktiivsete ning kaasavate õppemeetodite nagu seda on grupitöö. Grupitöö olulisust oma õpingutes kinnitasid kõik kolm valimi liiget.

Kokkuvõte

Käesoleva artikli teoreetilistele ning empiirilistele andmetele tuginedes järeldatakse, et grupitöö on oluline üliõpilase õppimise ning enesearengu toetamiseks. Grupitöö kasutamist pooldavad ka üliõpilased, kes leiavad, et see on toetanud nende arengut nii isiklikul kui ka õppimise tasandil.

Grupitöö hõlmab endas väga erinevaid eesmärgi, näiteks uue info omandamine, analüüsioskuste arendamine, koostöö edendamine ning võimaluse loomine üliõpilasele tulevase eriala paremaks tundmaõppimiseks. Eesmärgid võib üldiselt jagada personaalseteks, intellektuaalseteks, sotsiaalseteks ja praktilisteks.

Grupitöö on tugevalt seotud sotsiaalse õppimisega, mida märkasid ka üliõpilased. Sotsiaalne õppimine toimub vaid läbi reaalse praktika, mida pakub just grupitöö meetod. Sotsiaalse õppimise tulemuseks on sotsiaalne kompetentsus, mis võimaldab üliõpilasel hilisemas elus ning töökohal hõlpsamini hakkama saada. Uurimusest selgus, et üliõpilased on märganud suurenenud julgust esineda ning oma arvamust avaldada, samuti julgust võõrastega suhelda. Oluline on ka kontakt grupiliikmete vahel, mis tekib grupitöö jooksul, kui antud ülesanne on liikmetele tähenduslik.

Grupitöö meetod pakub õppijale toetavat keskkonda, kus oma mõtteid ja ideid jagada ning nendele tagasisidet saada; väljakutseid, kuidas grupisuhete ning ülesannete lahendamiseks hakkama saada; põnevamat ning erilisemat õppimise struktuuri, mis nõuab õppijalt suuremat pingutust ning kaasõppijate toetust ning survet, mis aitab säilitada motivatsiooni.

Allikad:

Ayres, L. (2008). The SAGE Encyclopedia of Qualitative Research Methods.

<http://srmo.sagepub.com/view/sage-encyc-qualitative-research-methods/n277.xml> (08.05.2014).

Baron, S. & Kerr, L. (2003). *Group process, group decision, group action*. Open University Press.

Clark, M. C. & Rossiter, M. (2008). *Narrative learning in Adulthood. New directions for Adult and Continuing Education*, 61-70.

Connolly, B. (2008). *Adult learning in groups*. Berkshire: Open University Press.

Fearon, C. & McLaughlin, H. & Eng, T.Y. (2011). *Using student group work in higher education to emulate professional communities of practice*. Faculty of Business and Management, Canterbury

Christchurch University.

Gillies, R. & Ashman, A. (2003). *Co-operative Learning*. New Fetter Lane.

Karm, M. (2013). *Õppemeetodid kõrgkoolis*. Sihtasutus Archimedes.

Kera, S. (1999). *Kasvada kaasinimeseks – saada inimlikuks*. TPÜ Kirjastus.

Laherand, M. (2012). *Kvalitatiivne uurimisviis*. Sulesepp.

Lonstrup, B. (1997). *Avatus täiskasvanute õpetamisel*. Eesti Vabaharidusliit.

Mills, Theodore M. (1967). *The Sociology of Small Groups*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.

Muskat, M (2013). *Koostöös õppimise teguris õppijate arusaamades*. Magistritöö.

Nõmm, E., Valgmaa, R. (1995). *Grupiprotsessid ja nende juhtimine*. Tõravere: Tesserakt.

Polkinghorne, D. E. (1988). *Narrative knowing and the human sciences*. Albany: State University of New York Press.

Postholm, May B. (2004). *Group work as a learning situation: a qualitative study in a university classroom*. PLU, NTNU , Trondheim, Norway .

Rogers, A. & Horrocks, N. (2010). *Teaching adults*. Berkshire: Open University Press.

Jõgi, Karu, Krabi. (2013). Experiencing learning at university: making the best of lifelong learning?

Kogumikus, Saar, E. & Möttus, R. (2013). *Higher Education at a Crossroad*.

Surherland-Smith, Wendy. (2013). *Crossing the line: Collusion or collaboration in university group work*. Australian Universities Rewiev.

Tallinna Ülikooli 2. kursuse andragoogika tudengid. (2012). *Andragoogi käsiraamat 2012*. Tallinna Ülikool.

Ukens, Lorraine L. (2004). *The New Encyclopedia of group activities*. Pfeiffer.

ARTIKLID 2011

ARTIKLID 2012

ARTIKLID 2013

ARTIKLID 2014

ARTIKLID 2015

ARTIKLID 2016

ARTIKLID 2017

ARTIKLID 2018

ARTIKLID 2019

ARTIKLID 2020

ARTIKLID 2021

ARTIKLID 2022

ARTIKLID 2023

Otsi

Privaatsusreeglid

© 2025 Tallinna Ülikool | Haridusteaduste instituut | Andragoogika | CC BY-NC-ND 4.0